

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. V. Dissertationis III. Articuli III. Plura pacta bonis moribus repugnantia
expenduntur

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

ni, nisi ab immemoriali soleat solvi, aut ad minimum 32. annis fuerint in pacifica hujus juris possessione.

Resp. Ad quartum quantitatem hanc esse diversam pro divestitate locorum, nam alicubi est pars centesima,

vel quinquagesima, vel decima, ut in Styria, aut etiam quinta bonorum pars: & hæc, aut pars sexta in Styria est solvenda ab efferentibus exteris bona, unde debent jurare quantitatem acceptæ hereditatis. Ita Beckmann.

§. V. Dissertationis III. Articuli III.

Plura pacta bonis moribus repugnantia expenduntur

476. **O**Mnia pacta pietatis læsiva, bonisque moribus contraria referuntur ad pacta de materia impossibili, quia in jure habetur pro impossibili, quidquid sine peccato nequit impleri *L. filius 15. de conditionibus Instit.* qualia sunt omnia quæ ad delinquendum sollicitant, uti sunt, quibus injuriæ, doli, & cujusvis delicti primùm, committendi actio, vel accusatio remittitur *L. si unus 27. §. de pactis.* Spes enim immunitatis est vitiorum illecebra *L. contractus 23. ff. de R. J.* Dixi nondum deliquit: quia post delictum licet cum eo pacisci de non instituenda actione. *L. 27. §. pacta ff. de pactis,* nisi delictum vergat in damnum publicum, &c.

Dico primò in casu duorum litigantium super jure dubio Beneficij, nullus eorum licitè jure cedere potest sub conditione, ut cessionarius cedenti solvat expensas in litem, annuamvè pensionem constituat, quia est pactio Simoniaca, cedens enim remittit jus spirituale pro

temporali *C. cum pridem 4. de pact.* nisi interveniat Auctoritas Papæ, qui uti habetur in parte posteriore hujus Cap. potest indulgere aliquid temporale E. g. annuam pensionem, & provisionem de novo Beneficio.

Advertit August. Michel *tom. 2. p. 2. tract. 1. §. unico n. 25.* in curia liti ejusmodi non debere dicere, quod cedat sub pacto cum colligante inito, ut fiat expensarum in litem refusio, quia in priore *cit. c.* parte hujusmodi compositio velut pravam illicitæ pactiois speciem continens reprobat, ut indigna confirmatione, quæ petebatur, sed præcisè supplicare debet Pontifici, qui inspectâ justâ causâ cedentis necessitate sustentationis gravibus expensis in litem pacèque per cessionem stabilita, statuet id, quod pro ejus utili expedire judicavit.

Ex eodem principio est Simoniaca resignatio Beneficij eâ lege, ut resignatarius resignanti refundat expensas ab isto factas in Beneficij consecutione, si enim

enim est Simoniaca cessio juris incerti, seu litigiosi, multo magis cessio certi juris pro temporali.

477. In resignationibus Beneficialibus, aut cessione litis circa Beneficij cum reservari nequeat pensio, aut exigi expensarum refusio seclusâ Autoritate Superioris nunquam partes antecederent posse absolutè, sed solùm conditionatè desuper tractare E. g. hoc modo: *Cedo liti, si Superior Papa, aut Episcopus mihi statuerit pensionem, aut expensarum refusionem.* Hoc sensu citatus Michel num. 28. intelligit Soarez lib. 4. de Simon. c. 51. n. 20. Hujusmodi tractatus non est tam compactatio, quam conventio de ineunda mutua concordia desistentia à litè Superiori insinuanda, § ac imploratio ejus Officij, vi cujus pro stabilitate pacificatiois rogatur, ut uni Beneficium, alteri pensionem adjudicet. Ad hunc effectum sufficere judicem Ordinarium, vel delegatum cui compedit de Beneficio provisio docet Pirching. de pactis n. 20.

478. Dico secundò nulla esse pacta privatorum juri publico derogantia C. si diligenti 12. de foro compet. Unde irritum est pactum volentium, ut quis in suis Ecclesijs, non alibi sepeliatur, quia est jus commune Ecclesiarum, vi cujus quisque sibi possit eligere sepulturam in quavis Ecclesia quartâ funeralium Parochiali relicta c. 1. de sepult.

Dico tertio Episcopum aliumve collatorem Beneficij extra limen fundationis invalidè pacisci cum Beneficiato de onere novo subeundo, sive personali E. g. ut deinceps plures missas celebret, sive reali obligando illum, ut annuatim certam partem fructuum pendat c. unico

§. omnibus, ut Ecclesiastica Beneficia sine diminutione conferantur, & prohibemus 7. de censib. Trid. Sess. 25. c. 5. de ref. Ibi, quapropter ratio postulat, ut illis quæ bene constituta sunt (nempe in Beneficiorum fundatione) contrarijs ordinationibus non detrahantur; detraheretur autem novi oneris impositione.

479. Dico nihilominus quartò valere statutum (idem dic de consuetudine) vi cujus fiat exactio à noviter admisso in possessionem Beneficij E. g. à Canonico, ut primi anni fructus applicentur fabricæ Ecclesiæ cathedræ necessitate id exigente, aut in augmentum cultus divini, aut in alios pios usus E. g. pro Seminarij conservatione, aut pauperum, Eleemosyna secus in usus non pios, ita communis cum Abb. in cap. Jacobus 44. n. 2. & 3. de Simon. ubi etiam reprobat consuetudo exigendi prandium à receptis in Canonicos. Omnes ejusmodi consuetudines detestatur etiam Tridentinum Sess. 24. c. 14. de ref. mandans Episcopis, ut quavis hujusmodi, quæ in pios usus non convertuntur, Simonia labis, aut sordida avaritia suspicionem habentis fieri non permittant, ergo à contrario sensu nulla est suspicio labis Simoniacæ, aut sordidæ avaritiæ, dum applicatio fructuum fit in pios usus, Raiffenstuel n. 14. ad est. tit. ut Ecclesiastica Beneficia, &c.

480. Dico quintò pactum est Simoniacum, ac invalidum, dum quis ut obtineat Beneficium collatori, aut institutori Beneficij offert majorem pensionem, quàm fuerit soluta ab antecessore C. cum Cleri in 6. de pactis. Si Dicis textus dicit: sic paciscentes remotâ appella.

pellatione taliter adeptis Ecclesiis spoliatis, ergo ipso jure collatio aut institutio non est invalida. *Resp.* Cum Pirhing de pactis n. 20. ly spoliatis non sonare privationem propriè talem, talis enim supponit possessionem legitimam, sed nudam à possessione Beneficij remotionem, quia si obrinentes nullum jus, aut titulum acquirunt, cum ipso jure sit nulla collatio Gloss. in cit. cap. verbo pacifcantur.

Dico sextò pactum caudicij cum cliente pacifcentis de quota litis (idem est si redimit spem litis certo pretio cit. Michel num. 34.) non tenere L. 20. c. mandati L. 53. ff. de pactis Zoël. eodem n. 20. quia invitat ad delinquendum, præsumitur enim dolis, mendacis usurus, ut lucratur quoram litis aut litem cujus spem redemit.

Hæ igitur leges fundantur in præsumptione, quod Advocatus non juxta causæ meritum, sed calumniosè tentabit litem ad exitum perducere. Hainoldi tract. 8. n. 245. unde si scitur præsumptionis falsitas, & quota in pactum deducta non excedit laborem spectatâ eventûs incertitudine, pactum non censetur reprobarum, hujusque exemplum in facti contingencia adducit.

481. Dico septimò negativum de non succedendo in paternam hæreditatem, ut si filia renuntiet contenta dote congruâ, est annullatum jure communi Civili L. fin. de suis, & cogit. hered. & L. pactum 3. C. de collat. vi quorum renuntians filia Patri succedit ab intestato, dummodo nomine dotis accepta ad massam hæreditariam conferat cum fratribus. Ratio hujus non desumitur ex turpitudine periculi cap-

tandæ mortis (cum non inhietur viventis hæreditati, sed spes adipiscendæ præscindatur) sed quod retrahat liberos ab obsequio paterno, ad quod potiùs spe successione provocandi, quam pactio- nibus avertendi, sitque tale pactum potiùs reverentiâ paternâ extortum, quàm spontaneum. Demum, & principaliter, quod nolint jura hæreditates pactis, quæ privatorum cautiones sunt, deferri, aut auferri, sed legum autoritate cit. L. fin in fine. Zoël. ad ff. de pactis n. 36. Wiest. eod. n. 45. cit. Michel n. 51. Nihilominus de jure Canonico valida est renuntiatio jurata cap. quamvis de pactis in 6. Sive filia renuntians sit major, sive minor. Huic juri etiam in foro civili locus esse debet, agitur enim de materia peccati Canonistica in C. contingat de jure jurando, quos sequitur Zoël. n. 37.

Hæc simplex renuntiaro hæreditatis non excludit filiam à petitione legitimæ per n. 113. estque communis Legistarum sensus apud Zoël. n. 39. contra eundem Covar. ac cit. Michel. n. 57.

Dixi in conclusione de jure communi, quia passim in Provincijs juri huic derogatum est consuetudine contrariâ teste Mevio part. 3. decis. 270. apud familias illustres, quarum filia in favorem extantium masculorum ad conservandas familias jure consuetudinario habentur pro renuntiantibus. Jure Austriaco, & Styriaco factæ renuntiationes etiam non juratæ habentur pro validis apud Beckmann in statuario Styriaco verbo Pactio. Ex Doctrina hujus septimæ conclusionis.

482. Difficultas celebris nascitur Prima, an renuntiatio materna præju-

N n n

dicet

dicer liberis, ut etiam hi cum fratribus Matris immediatis hæredibus Patris Materni Matrem suam repræsentantibus non succedant. *Resp.* Ex dictis n. 113. cum distinctione, aut enim mater renuntians moritur post, aut ante patrem, si ante patrem, nihil renuntians præjudicat liberis contra Molin. *Disp.* 579. n. 14. quia renuntiatio inbibit hanc tacitam conditionem, *casu quo ad eandem sit devolvenda paterna successio* sed eâ præmortuâ successio paterna non est devoluta, ergo renuntiatio conditionata non transivit in absolutum, & ideo nequit præjudicare juri successionis, quod habent, si renuntiatio non intervenisset. Econtra si renuntians supervivit Patre defuncto, præjudicat liberis renuntiatio, ne succedant avo suo Materno, quia non possunt succedere nisi jure Materno, hoc autem extinguitur præmortuo Patre Matris, quia tunc purificatur Condicio, sub qua Mater renuntiavit hæreditati nempe pro casu devolutionis hæreditatis paternæ ad matrem, atqui hæreditas fuisset devoluta ad Matrem per mortem Patris, quæ cum sequatur ante Matrem, fit renunciatio absoluta ex conditionata, ita Zoëf. n. 42, Michel n. 59.

483. Difficultas secunda an præfata renunciatio facta in favorem Fratris, hujusque Filiorum, sit Frater decessurus sit sine mascula prole, Soror etiam pro tali eventu sit excludenda à successionem, atque ad eod postremus masculus de familia de immobilibus, ac avitis bonis possit testari. *Resp.* Negativè ad utrumque cum Beckmanno in *statutario Styria verbo. Pactio post med.* post Zoëf. n. 49. quia renunciatio non est absoluta, sed conditionata, sive restricta,

videlicet ut valeat quamdiu mascula fuerit successio in vivis: hujus ratio est quod cessante causâ cesset effectus *cap. cum cessante so. de Appellat.* in casu autemposito cessat causa renuntiationis, quæ est conservatio familiæ.

Ex ratione ad primum redditur Ratio secundi, quod cum renuntiatio fuerit conditionata duntaxat, si frater habuerit successionem masculinam, & quamdiu ea duraverit, deficiente conditione deficiat obligatio renuntiationis, proinde jus ad hæreditatem renuntiatam durante masculinâ successionem, spe hujus suspensum reviviscit, dum deficit mascula series, & hujus spes, sed si reviviscit, ultimus masculus non habet potestatem testamento aut aliter disponendi de immobilibus, & aviticis bonis, sed hæc fiunt quasi fidei commissa, aut majoratus ex quasi contractu mutuo inito conditionato inter Fratrem, & Sororem renuntiantem, ut asserit cit. Beckmannus in fine.

484. Difficultas tertia, an Juramenti à filia renuntiationi hæreditatis paternæ adjecti obligatio transeat ad liberos, ita ut hi cum patruis, seu maternis fratribus, horumque sobole succedere non valeant. Communis negat apud cit. Michel n. 60. quia obligatio Juramenti est personalis non egrediens personam jurantis *L. 3. §. penultimo ff. de jurejurand.* Hanc rationem impugnat Molin. *Disp.* 579. n. 14. statuitque liberos etiam in casu, quo Mater est præmortua (quo casu diximus n. 482. liberos succedere, cum patruis, &c) non habere jus succedendi ex ijs, quæ præmisit *Disp.* 150. *vers. ut paucis:* Ubi duplex Juramenti genus ex parte juran-

jurantis licitum distinguit; unum, vi
cujus ex parte personæ, cui juratur nul-
lum jus acquiritur etiam post accepta-
tum Juramentum, quod fit, quoties
Juramentum non est spontaneum, sed
metu aut dolo extortum, quale est præ-
stitum grassatori, aut à venditore dolo-
sè inducto ad venditionem juratam rei
infra infimum justum pretium, & idè
ex parte ea, quâ venditio est injusta,
Emptor nullum jus acquirit. Alterum
Juramenti genus est, quod etiam ex
parte personæ, cui fit, nullam turpitu-
dinem secum trahit, sic fit in casu no-
stro, in quo non modo filia licitè jurat se
renunciare paternæ hæreditati, sed etiam
Pater licitè acceptat. Utrique Juramen-
to commune est quod pariat obligatio-
nem principalem comparativè ad DEUM,
nempe ne DEUS invocetur in testem
falsi, consequenter præstare debeat ju-
ratum vi Religionis etiam, quando per-
sona cui juratur nullum jus acquirit. At
dum ex parte illius, cui fit, licitè ac ju-
stè acceptatur, ultra priorem obligatio-
nem ex parte DEI ex natura Juramenti
promissorij facti homini dimanat ex par-
te promissorij jus ad promissum, & si
datum est, non restituendi.

Ex hac diversitate Juramenti dat
rationem cit. n. 14. & Disp. 150. vers.
His jactis fundamentis, cur liberi in
casu, quo Mater renuntians cum jura-
mento hæreditati paternæ non succedant,
videlicet quod vi Juramenti Pater acqui-
verit jus nihil de substantia sua reddendi
Filix renuntiantis, ergo ne liberis ex ea
relictis, cum jus majus habere non possint
ad hæreditatem, quam fuerit jus Matris,
quam representant, sed maternum jus
est penitus extinctum per Juramentum

spontaneum Patri factum, & acceptatum
aliàs Dominium insolidum staret penes
duos.

Resp. Cum cit. Michel num. 60.
etiam tunc liberos succedere, licet da-
retur Molinæ, quod vi juramenti adjecti
renuntiatio transiverit in pactum vali-
dum, ac exinde sit jus per eam acquisi-
tum. Ratio quia Pater non acquisivit
jus propterea absolutum contra Filiam
hujusque liberos, sed sub conditione
futuri eventus deferendæ hæreditatis:
impossibile enim est absolutè renunciare
priusquam deferatur hæreditas, ergo
renuntiatio ante delatam hæreditatem
nequit esse absoluta, sed dum renun-
tians Mater præmoritur Patri, hæredi-
tas non est illi delata, sed deferenda post
mortem patris, ergo huic non renun-
tiavit absolutè: sed sub conditione, si
deferatur: quæ conditio cum non sit
purificata vivo Patre, hic nullum jus
absolutum acquisivit adversus nepotes
suos, sed his manet jus successionis
salvum.

485. Amplia Responsum licet Mater
acceperit dotem aut legitimam à Patre, ita
Zoës. n. 44. Michel n. 61. ut verius su-
stinentes contra multos excludentes à
successione liberos. Ratio Ampliatio-
nis est, quod seclusâ renuntiatione ju-
ratâ dos, aut legitima per se non ex-
cludat Matrem à successione, uti patet
ex toto titulo de collat. dotis, ergo nec
liberos, dummodo conferant ad mas-
sam hæreditatis partem à Matre accep-
tam.

Sed quid juris, si actum fuerit
etiam de exclusionem liberorum in renun-
tiatione Matris, & hæc pro istis renun-
tiet jurando. Nullum jus succedendi

ijs competere Probatur primò quòd per *L. unum 67. §. si rem ff. de legatis 2.* quod quisque de bonis sui hæredis queat disponere, sicut de suis. Secundò hæres cum sit eadem persona cum defuncto, factum defuncti præstat, proinde stare liberè debent renuntiationi, si volunt esse hæredes parentis, secùs si nolint, tunc enim factum Matris iis non oberit, quia tunc non tam Beneficio Matris, aut Parentis renuntiantis, quam legis & suo jure veniunt, ita Zoëf. n. 45. Michel n. 63.

Adde dictis pactum renuntiationis factæ à carente liberis, si eidem postea nascantur, cassari tunc habetur arg. *L. si nunquam §. c. de revocand. donat.* ubi decisum est, quod donatio facta à carente liberis, de quibus non cogitavit, ijs postea natis potest revocari, quia nemo præsumitur suos posteros posteris alienis præponere voluisse, *L. 102. ff. de condit. & demonstrat.* cit. Michel n. 75. limitans ut non procedat, si renuntiatio fiat in contractu dotali à filia, tunc enim renuntiando videtur omnino cogitasse de liberis (cum hi sint finis principalis nuptiarum) & constituenda pro his dote. Unde in simili eventu nate ex tali filia proles nihil juris habent ad hæreditatem avi sui materni.

486. Difficultas quarta, an jurata renuntiatio per filiam proficentem in Monasterio, hoc excludat à successione post mortuum postea Patrem. Negant plures apud Zoëf. n. 43. Michel n. 62. ex hac ratione, quod renuntiatio imbibat hanc conditionem, ut vidimus, *si renuntianti fuerit delata hæreditas*, Sed dum Pater moritur post Professionem filia renuntiantis Monachæ, hære-

ditas non defertur filia Monachæ; utpote per Professionem incapaci, sed immediate Monasterio secundum communior opinionem, ergo cum Monasterium veniat loco liberorum, Monasterium non minus succedere debet, quam succederent liberi in casu mortuæ Matris ante Patrem per n. 482, Mater enim per Professionem, quæ antecessit obitum Patris, civiliter habetur pro mortua.

Resp. Non posse succedere sive dicatur, quod Monasterium immediate, sive mediante Professo succedat, de quo vide n. 40.; ita cit duo Doctores, Ratio quia cum filia Professa supponatur vivere tempore mortis paternæ, Monasterio facienti unam personam cum filia defertur hæreditas, proinde verificatur conditio, *si hæreditas deferatur*, transi- que renuntiatio ex conditionata in absolutam, per quam penitus est extinctum jus successionis per n. 482.

Nec verum est Monasterium haberi loco filij extra casus in jure expressos, inter quos non est præsens, sicut etiam Professio non quoad omnes effectus æquiparatur morti naturali.

487. Præter pactum negativum non succedendi (de quo à n. 481. disseruimus vide n. 442. & 447.) datur alterum affirmativum, vi cujus unus, aut uterque paciscentium, si supervixerit, sit futurus hæres alterius.

Dico ergo octavò ejusmodi pactum à jure civili reprobari, nisi sit initum à militibus stantibus in expeditione, aut fiat causæ piæ, à jure tamen naturali non reprobatum, proinde non est contra bonos mores naturales, id est, juri naturali contrarios, de his loquitur R. J. 58. in 6. non est obligatorium contra bonos

bonos mores præstitum Juramentum sed duntaxat civiles, id est, jus civile ob certas causas valorem ejusmodi pactis adimit, quin sint de re illicita, & peccaminosa, aut ex natura sua ad peccatum invitantia. Sex partes habet conclusio probo singulas.

Et quidem primam reprobari à jure civili apertè statuitur *L. pactum 15. & L. licet 19. C. de pact. L. Hereditas 5. Cod. de pact. Convent.* adeò autem execrantur jura ejusmodi pacta, ut nec valeant in vim donationis mortis causa per clarum text *cit. L. 19.* Est hæc pars omnium; cujus redditur ratio præsertim duplex. Prima, quod adimat voluntatem testandi contra jus volens esse ambulatoriam, seu liberè revocabilem usque ad ultimum halitum *L. quod si. 4. ff. de adimend. Legat.* Secunda quod talia pacta sint periculosa utpote apta inducere votum seu ansam captandæ mortis illius, cujus hæreditas ex pacto expectatur *L. fin. §. nobis C. de pact.*

Probatur secunda de valore pacti ejusmodi militaris, nam tale allegata *Lex 19.* excipit, valet enim in vim ultimæ voluntatis non revocatum ante mortem prout liberè revocari potest pro libitu à quovis paciscentium *Wiest. de pactis n. 48. Michel n. 36.*

Probatur tertia de pacto facto super hæreditate danda piæ causæ E. g. Ecclesiæ, &c. tum quia ad piæ causas nulla necessaria est dispositio, aut solennitas civilis juris, sed satis est de jure naturali, quod constet voluntas defuncti, tum quia periculum insidiandi, proinde ratio legis civilis cesset in causis pijs, ita apud *cit. Michel Tyraquell. Sanch. & Laym. lib. 3. tract. 5. c. 7. n. 3.* ubi

et si ad imitationem civilium legum sacri Canones statuunt *c. 2. de concess. prebend.* nullum Beneficium ante mortem Beneficiati alteri tribui, aut promitti velint, *ne inquit desiderare quis mortem proximi videatur, in cujus locum & Beneficium se credit successurum,* attamen Episcopus aut cum hujus consensu Patronus potest Beneficium promittere loco pio, seu Religioso *c. consultationibus 4. de donat.*

Probatur quarta quod jus naturale non reprobet: nam si reprobarer, id fieret, vel ideo, quod adimat libertatem testandi, vel quod det ansam captandæ mortis alienæ, vel quod sit contra bonos mores, sed ex nullo horum capite reprobatur non ex primo; jus siquidem naturale non improbat, ne quis sibi sponte adimat voluntatem liberè testandi, sicut Religiosus per Professionem laudabiliter eam restringit. Non ex secundo, quia hujusmodi occasio non ex natura talis pacti, sed per accidens sequitur ex pravitate paciscentium non omnium sed pauperum, quos habendi libido obcecatur, cujus libidinis non est proxima sed remota occasio pactum, qualis non est illicita, aliàs etiam pacta militaria, donationes causa mortis, &c. forent inhonestæ. Non etiam ex capite tertio, quia non contrariantur bonis moribus naturalibus sed civilibus, si enim forent contra naturales mores, nulla consuetudine possent cohonestari, hoc autem est falsum.

488. Minor hæc suadetur primo Testimonio *Zoëf. n. 34.* talem morem plerisque locis esse receptum. Mevius in practicis celeberrimus *ad titulum c. de pactis decis 9. n. 5.* ait: *hodie in Germania*

mania vulgatum esse: ut non attentâ eâ juris civilis veteris constitutione pacta successoria valeant, nec juxta hanc amplius jus dicatur, nisi ubi receptum reperitur.

Item familiarum illustres in Romano Imperio habent similia pacta gentilia Germanicè Erb; Vereinigung / oder Verbrüderung / quibus Domus Illustris inter se conveniunt ut unius stirpe extinctâ ad alteram devolvantur. Gaill. lib. 2. observ. 127. Ejusmodi confraternitatis pactum allegat cit. Michel n. 49. inter Duces Saxonie & Landgraves Hassie, inter Duces Saxonie & Marchiones Brandeburgicos, fuitque inter Reges Hispanie à tempore Caroli V. usque ad Carolum II. (in quo est linea masculina directa Regum Hispanie extincta) cum Augustissima Domo Austriaca, in similibus enim cessat omnis sinistra præsumptio: quamvis reciproca pacta inita per modum successionis, quibus duo conspirant, quod alterutro sine liberis mortuo, superstes sit Hæres, non tollant turpitudinem pacti, adimantque libertatem testandi, Zoëf. n. 29. Fachin. Lib. 5. contrav. c. 26. Gaill. observat. 126. n. 7. valent tamen si bona reciproce promittuntur non absolute ut futura successio, sed ut pactio conditionalis, si alteruter improlis decesserit, quæ obligatio purificata conditione retrahitur ad tempus compatitionis & pro pura habetur: Bona sic in pactum deducta statim manent obligata, seu debentur, &c. donatione omnium bonorum inter vivos, etsi eorum exactio ob adjectam conditionem suspendatur usque ad eventum mortis.

489. Hoc modo n. 4. reciproca inter conjuges pacta de succedendo intellecta docet valere statim adhuc durante matrimonio ex praxi quotidiana in pactis dotalibus quæ de jure firmæ sunt, habentque speciem donationis inter vivos.

Imò fas est conjugibus se reciproco testamento hæres mutuo scribere, & quidem etiam in eodem instrumento; est communis cum Gaill. Observat. 117. Jul. Clar. §. Testamentum q. 6. n. 1. ex L. licet c. de pactis. Tale enim pactum non est irrevocabile de successione atque adeo adhuc manet voluntas utriusque ambulatoria ad nutum revocabilis, etsi contineretur in eodem instrumento per citatos Doctores.

Vide Haunold. tract. 9. n. 174. ubi contra plures Recentiores (quidquid sit de jure scripto) ex fassione omnium. Neotericorum tradit, quod consuetudo præsertim inter conjuges justificet donationem omnium bonorum reciprocam, quâ duo sibi de præsentibus, & inter vivos donant omnia sua in tempus mortis, si prior moriatur, addit ejusmodi pacta vicissitudinaria de succedendo in vim donationis valere, quin interveniat traditio, aut insinuatio ex Gloss. in L. 19. c. de pactis, & quidem adeo firma esse, ut nec ob gratitudinem sint revocabilia, quia cum sint mutua habent vim permutationis, Gaill. Observat. 126. n. 4. & 5. quam non haberent, si non fierent in vim donationis inter vivos sed simpliciter duo paciscerentur de successione reciproca in defectu liberorum, quia sunt civili jure prohibita per n. 487. Gaill. n. 6. & 7.